

С. Жоошбаев атындагы орто мектеп

Эссе

Тема: « Бала деп турат
жан дүйнөм»

Мугалим: Мейманбекова А

Бала деп турат жан дуйном

(Эссе)

Татынакай кийинген балдар, бажырыйган карагаттай молтур коздор, ичинде кири жок сезимтал журуктор кунуго эртен менен эрте мени тосуп алышат. Кунуго ушундай. Эч чарчашпайт. Озунчо эле бир укмуш керемет. Эртели-кеч ушул кулкуго толгон ак короодо кирип-чыгып журуп татынакай, ары ардактуу мугалим деген атты алып жургонумо сыймыктанам да, анан ошонун баасына да татыктуу болсом экен деп келем. Ушундай кереметтен озумо ырахат алуу менен сабагыма кирем. Айткылачы, башка да кайсы кесиптин ээлери оз жумуш кунун ушундай баштайт. Башка бир дагы андай кесип жок!

Айтканга «мугалим» деген кесип женил болгону менен, анын «ат которгус» оор жугу бар. Журогун каалап, энсеп бала деп сабылып, сагынып турбасан, анда бул кесиптин ырахат ала албайсын. Ардактуу. ары туйшугунон салмактуу аты бар бул кесиптин даамын татып, ырахат алуу учун жаны бучур ачып келе жаткан жан дуйного назар салып, анын кыялын билип, тилеги менен тилектеш болуп, сенин максатын эгоо бир жолго тушуусу керек. Окуучундун омуру, ден соолугу, акыл-эси, турмуштагы орду, билими, келечектеги жашоосу сага, сенин иш билгилигине, устаттыгына, чеберчилигине байланыштуу.

Мугалимдин милдети-бул бала учун курошуу, андагы терс адаттарды жоюп, жакшыларын онуктуруу, анын жан дуйносуну тынымсыз унулуп кируу, баладагы озгочо шык-жондомдору ачуу деп ойлойм. Мугалимсинби? Баланын тарбиячысы, акылманы, жардамчысы, досу, сырдашы. насаатчысы бол. Мугалимсинби? Мээримдуу, ак ниет,

адилет, калыс, жайдары, эмгекчил, сыр сактагыч бол!
Окуучундун билимдуу болушун каалайсынбы? Узун билимдуу
бол! Окуучундун боорукер, чынчыл, болушун каалайсынбы?
Узун боорукер, чынчыл бол! Кээде бала менен бала бол!

С. Жоошбаев атындагы орто мектеби

Эссе

Тема: «Сапаттуу билим бакубат,
стабилдүү Жашоонун булагы»

кыргыз тили жана адабияты

мугалими: Мейманбекова А.С

Эссе

Тема: «Сапаттуу билим, бакубат, стабилдуу жашоонун булагы»

«Билим алуу - ийне менен кудук казгандай» - деп айтылган накыл сөзгө кошо эле, билим беруу да ийне менен кудук казганга барабар. Балага билим беруу, келечек ээлерин татыктуу тарбиялоо, ардактуу жана азаптуу кесиптин ээлери мугалимдердин негизги милдети болуп саналат. Бул милдетти аткарууда Улуу Дуйшөн салган чыйыр жолду азыркы бизге окшогон мугалимге чейинки династия талыкпай улантып келе жатат. Белгилүү журт башчылар, атактуу илимпоздор, искусство чеберлери да мугалимдердин туурунан учушкан.

Немец философу К.Маркс: «Дуйнөдө, коом өзгөрүү менен көптөгөн кесиптер жоголуп кетет, бирок мугалим деген кесип түбөлүктүү» - деп айткандай бул кесип түбөлүктүү. Демек, түбөлүктүү жашайт жана ар дайым жанылануунун, жаны идеялардын жаралуусун өзү менен кошо алып журот. Азыркы кундө билим беруу жогорку денгээлге жетүүдө. Илим техниканын жетишкендиктери билим беруунун сапатын жогорулатууда.

Республикабызда 2012 – жыл Кыргыз Республикасынын Президентинин Указы менен «Уй булонун, ынтымактын жана кечиримдуулуктун жылы» - деп белгиленген. Бул Указы ишке ашырууда билим беруу жааматы өзунун тематикасын иштеп чыккан. Ал «Сапаттуу билим - туруктуулуктун жана бакубат жашоонун тиреги» деп аталат. Жер жерлерде усулдук окутуулар жургузулгон. ЮСАИД уюму да бул долбоордун үстүндө көптөгөн иштерди жургузду. Усулдук окутууларды өткөрүп, колдонмолорду чыгарды. Салтка айланган мугалимдердин методикалык жактан окутуу август кенешмесинде бул уюмдун

үсүлчүлөрү окутууну жүргүзүшү. Декада «Сапаттуу билим - туруктуулуктун жана бакубат жашоонун тиреги» - девизинин алдында өткөрүлдү. Бул окууларда төмөндөгүдөй салыштыруу айтылат. Эгерде ачка адамды тойгузуу үчүн ага жалан гана балык бышырып беруу менен чектелбей ага балыкты кармоону үйрөтүү пайдалуу. Эгерде даяр балыкты бышырып берил, бир жолу тойгузсанар, балык кармаганды үйрөтсөндөр анда өмүр бою тамак таап жегенди үйрөтөсүндөр деген.

Чындыгында да, Сапаттуу билим деп өзү эле айтып тургандай, биз берген билим сапаттуу болсо, окуучу аны турмушунда кенири колдоно алат. Сапаттуу билим беруу окуучу мугалимден кабыл алганын туура синирип, аны өркүндөтө алууда жатат. Мугалимдин бул стратегияга таянып, сабакка максат коюусун эле алып карасак, мугалим өзүнүн билимине ылайыктап койбостон, окуучунун кабыл алуусуна ылайыктап сабакка максат коет. Бул сабак максатына жетет. Анткени, окуучуга түшүнүктүү, кызыктуу жана синимдуу болот.

Сапаттуу билим беруу өзүнө, сабакты туура уюштурууну, баалоону, мотивациялоону камтыйт деп түшүнөм. Мен өзүмдүн иш тажырыйбамда сабакта мотивациялоону башкача айтканда окуучунун ички дүйнөсүндө катылып жаткан ойду алып чыгууга далалаттанам. Окуучуга алдыга умтулуусуна көмөктөшөм. Ички умтулууну күчөтүү окуучулардын таанып билүү аракетин жогорулатууга, окуу программасын мыкты өздөштүрүүсүнө мүмкүндүк берет.

Окуучунун өзүн-өзү баалоосу өз ишин бир топ критерийлер боюнча баалоо аркылуу калыптанышы керек. Бул учурда окуучу өз ишин ар бири өзүнчө критерийлер боюнча баалана турган көптөгөн билгичтиктердин топтому катары коро билууга үйрөнөт. Окуучу өзүнүн осушуну коз сала алат. Мына булардын бары сапаттуу билим беруунун негиздеринен болуп эсептелет.

Сапаттуу билим беруу менен окуучунун, келечектеги студенттин билим казынасы толук болуп, ал турмушта созсуз түрдө максатка умтулган чечкиндүү инсан болуп чыгат. Ал инсан турмушунда бакубат жашайт.

Демек, «сапаттуу билим, бакубат, стабилдуу жашоонун булагы».